

Smaa hænger man, men de Store lader man gaa. Men naar vi nu have vore Retsembedsmænd til at holde Orden i Samfundet — og jeg siger, at det er godt, at vi have dem — er der en Ting, som jeg vil henlede Opmærksomheden paa, og det er Støkkemænds- — nei, om Forlæbelse, Retsvidneinstitutionen. Kunne vi ikke faae den gjort noget mere levende, indtil vi faae den ny Retsreform? Det forekommer mig, at det er et Spørgsmaal, som har en overordentlig vigtig Betydning. Nu er det desværre saa almindeligt, at man laver Retsvidner, som kun betragtes som Retsbude, der hjælpe Dommeren hans Frakke af og paa, gaa Prokuratorerne tilhaande, staa ved Ørene o. s. v., men som hverken have Begreb om Lov og Ret eller nogen egentlig Uddannelse til at gribe ind, naar Dette eller Hint forefalder, som ikke er, som det burde være. Ialtfald er det mange Steder saaledes. Kunde vi ikke faae Bestemmelser for Retsvidneinstitutionen og for Retsvidnernes Myndighed, som gave os nogen yderligere Garanti. Jeg angriber ikke i Almindelighed vore Dommere. Det tror jeg ogsaa vilde være urigtigt. Jeg tror, at, hvis der var en almindelig Uvillie imod vore Dommere og en almindelig Tvivl om deres Høimægt og Retsfølelse, vilde der være en endnu større Sver for at faae den nye Retsordning, end der nu er i denne Sal. Jeg angriber dem, som sagt, ikke; men jeg siger, at efter min Formenting er det noget Humbug, saaledes som Retsvidneinstitutionen for Tiden er lavet, og kunde vi faae den anderledes ordnet for Fremtiden, tror jeg, at vi vilde faae den dobbelte Nytte af den ved Afgjøvelsen af saadanne Spørgsmaal, der have til Hensigt at værne Borgerne og Samfundet mod forbryderiske Angreb af denne eller hin Art, og at vi lettere, efter mit Skøn, vilde komme bort fra denne uheldige Talemaade, som er saa meget uheldigere, jo mere den trænger ind, at ogsaa hertilands hænger man de Smaa og lader de Store gaa. Dette henstiller jeg.

Suel: Den Betragtning, som det ærede Medlem for Kolbing (Berg) nys anstillede angaaende Retsvidneinstitutionen, tror jeg, at Enhver maa være fuldstændig enig i, og jeg samstemmer med det ærede Medlem i det Ønske, at vi maatte faae en ny Institution sat istedetfor Retsvidneinstitutionen, selv inden man skrider til at vedtage den nu foreliggende Retsreform; men jeg skjønner ikke, at dette Spørgsmaal egentlig kan siges at ligge for i dette Øieblik, og skal derfor ikke fordybe mig i det. Grunden til, at jeg har taget Ordet, er nærmest den, at det forekommer mig, at de Midler, man har bragt i Forslag for at modvirke det Onde, som utvivlsomt, efter hvad der nu er oplyst, finder Sted, ikke vilde være tilstrækkelige til at modvirke Ondet. Den ærede Forespørger og den høitærede Justitsminister har jo oplyst, at Volds gjerninger ere tagne til i de

senere Aar efter en meget stor Maalestof, og jeg tror, at man kan sige, det er ikke blot heri Landet, heri Byen, men vistnok i alle Europas Hovedstæder. Det er et almindeligt Onde, der føles over hele den civiliserede Verden. Naar man nu tror, at man ved enten at anvende noget strengere Straffe eller ved at sætte offentlig Paatale istedetfor privat vil kunne ramme dette Onde og forebygge dets videre Udbredelse, tror jeg, at man for en stor Del tager feil. Jeg tror ikke, at disse Midler vilde vise sig tilstrækkelige ligeoverfor dette om sig gribende Onde. Jeg tror, at, hvis man skal kunne ramme dette tilbørligt, maa man gaa til Rilderne for dette Onde. Nu er det ganske vist meget vanskeligt at efterspore disse Rilder i det Enkelte og at naae til dem, thi de ere mangfoldige. De have deres Begrundelse i mange Udvegter med Hensyn til Samfundsudviklingen, som have fundet Sted i det sidste Par Decennier, men der er dog en og det en nærliggende Rilde, som jeg tror, at man kunde efterspore og ramme, og det er navnlig det Haug til Drukkeskab, som har gjort sig gjaeldende i de sidste Aartier. Derfor man kunde rigtig efterspore Grunden til saadanne brutale Voldsgjerninger, som finde Sted baade i Familier og paa offentlig Gade, tror jeg, at man i de allerfleste Tilfælde vilde finde, at den nærmest liggende Grund til dem er at søge i, at Vedkommende er beruset. Nu er det jo vel ikke muligt at sætte nogen Bom for Beruselse i og for sig; men der er dog en Maade, hvorpaa man idetmindste kan hindre den fra at vise sig paa offentlig Gade, og det er ved at sætte en Straf for dem, som møde offentlig i beruset Tilstand. De Herrer vide, at det er Noget, der er sket i flere andre Lande, at man har sat Straf og det en ret søkelig Straf for dem, der offentlig vise sig berusede, og jeg tror derfor, at ifald man vil bekæmpe det Onde, som her med Rette er frembragt, paa en ret søkelig Maade, bør man idetmindste tage under Overveelse, om ikke dette var et af de virksomste Midler derimod. Det er en Selsølg, at det nærmest vilde være Regjeringens Sag at tage Initiativet til en saadan Foranstaltning, thi det private Initiativ lader sig ikke saa godt anvende i en saadan Sag, idet de statistiske Data og i det Hele taget det Overblik over Forholdene, som er nødvendigt for at kunne udarbejde et Lovforslag herom, ligger det nærmest for Regjeringen at tilveiebringe. Jeg skal derfor tillade mig at henstille til den høie Regjering, hvorvidt man vil tage det Spørgsmaal under Overveelse, om det ikke vil være rigtigst at fremkomme med et Lovforslag, som gaar ud paa at ramme med en ret søkelig Straf dem, der vise sig berusede offentlig.

Justitsministeren (Mellermann): Jeg vil dog i Anledning af en Bemærkning, der fremkom fra den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts